


ORGULL
de
ser
L'ÒCA



28-J DIA INTERNACIONAL DE L'ORGULL / TÀRREGA

ORGULL De SER L'ÒCA



PRESENTACIÓ I OBJECTIUS

Quan defensem els drets de les persones LGBTQ+, estem defensant els drets humans de tothom. Això significa que cap persona hauria de patir discriminació, violència o desigualtat pel fet d'estimar algú del mateix sexe, per la seva identitat de gènere o per la seva expressió de gènere.

Quan aquests drets es vulneren, no només s'ataca la llibertat individual, sinó també els principis d'igualtat i dignitat que han de garantir els drets humans per a totes les persones.

●

Aprendre sobre la història de la lluita pels drets de les persones LGBTQ+.

●

Entendre les dificultats que han tingut les persones LGBTQ+ per aconseguir i consolidar els seus drets fonamentals.

●

Conèixer durant quants anys el col·lectiu LGBTQ+ ha hagut de lluitar per fer realitat els seus drets.



CONTINGUT

Us facilitem un llistat de fites del moviment pels drets de les persones LGBTQ+ a escala catalana, estatal i internacional.

*

Cal tenir en compte que el joc no recull tota la història de la lluita pels drets de les persones LGBTQ+, per tant, quan es comprova quants anys es triga a reconèixer els drets, ens referim als anys que transcorren entre els diferents fets.

INSTRUCCIONS

Heu d'escollir qui dirigirà el joc. Aquesta persona ha d'anar llegint la informació de cada casella i explicar el perquè de cada acció.

—
Cada jugador/a comença amb tres vides.

Tauler 49 caselles

Nombre de jugadors

De 2 a 6 jugadores/ors o podeu jugar per equips



Regles bàsiques

Inici	Cada jugadora/or tira el dau i qui treu el número més alt comença
Tom	Es juga per torns, tirant el dau i avançant tantes caselles com indica
Casella final	Per guanyar, cal arribar-hi amb la tirada exacta. Si et passes, recules el nombre de caselles que t'has excedit
Vides	Pots gastar vides per no perdre un torn (<i>et costa una vida</i>) o per escapar de la casella de la mort (<i>et costa les tres vides</i>)



Cada casella conté indicacions que s'hauran de seguir. Les quatre indicacions que trobareu són:

Esperes torn	Quan a la casella hi ha una dada històrica o una dada estadística
Avances	Quan a la casella hi ha: —Un avenç legal —Una acció que dona visibilitat a la comunitat LGBTQI+ —Un moviment social col·lectiu
Retrocedeixes	Quan la casella serveix per comprovar quants anys s'ha trigat a reconèixer o consolidar drets per a les persones LGBTQI+. Quan a la casella: —S'invisibilitza el col·lectiu —Es mostra que no hi ha drets garantits
Perds torn	Quan la casella mostra: —Assassinats per odi a les persones del col·lectiu —Una vulneració massiva de drets —Es perden drets de la mort (<i>et costa les tres vides</i>)

Caselles especials

D'oca a oca i tiro perquè soc l'oca	Avances —De la 17 a la 27 i tornes a tirar —De la 27 a la 36 i tornes a tirar
D'oca a oca i no tiro tot i ser l'oca	Retrocedeixes —De la 36 a la 17 i no tires
El pou (casella 40)	Si caus al pou, et quedes atrapada fins que un altre jugador hi caigui, pots gastar 2 vides per sortir
La presó (casella 28)	Si caus a la presó, hi estaràs 2 torns sense tirar. Pots gastar 2 vides i no perdre torn
La mort (casella 43)	Si caus a la casella de la mort, tornes a l'inici del joc... a no ser que decideixis gastar les 3 vides per evitar-ho

ORGULL
de
ser
L'ÒCA



49 caselles

1. Safo de Lesbos

Esperes torn

Safo de Lesbos, poetessa del segle VI a.e.c., va ser una figura clau que ha inspirat els termes "sàfic" i "lesbiana".

Safo de Lesbos (620-570 a. e. c.) va ser una poetessa lírica l'obra de la qual era tan popular a l'antiga Grècia que fou honorada en estàtues, monedes i ceràmica segles després de la seva mort. Queden poques restes de la seva obra, i aquests fragments suggereixen que era homosexual. El seu nom va inspirar els termes sàfic i lesbiana, que fan referència a les relacions femenines entre persones del mateix sexe.

[Safo de Lesbos - Enciclopèdia de la Historia del Mundo](#)

Les expressions era comuna (abreujada e. c.) i abans de l'era comuna (abreujada a. e. c.) són les traduccions al català de les expressions angleses Common Era (abreujada CE) i Before the Common Era (abreujada BCE). En l'actualitat cada cop les adopten més historiadors/es per substituir els termes després de Crist (dC) i abans de Crist (aC).

2. Sodomia

Esperes torn

L'any 1821 es va produir el primer debat parlamentari a Espanya sobre la despenalització de la sodomia.

L'any 1821 a Espanya es va produir el primer debat parlamentari sobre la despenalització de la sodomia.

[La "interrupción" del Antiguo Régimen. Vigencias y conflictos prácticos ante el primer intento de despenalización de la sodomía en España](#)

*La **sodomia** és una paraula antiga que s'ha fet servir per parlar de pràctiques sexuals diferents de les que serveixen per tenir fills. Durant molt de temps, es va utilitzar per criticar o castigar persones, sobretot homosexuals, per la seva manera d'estimar o tenir relacions. Avui dia, aquesta paraula gairebé no s'utilitza i es considera antiquada i ofensiva, perquè ha servit per jutjar i discriminar persones per la seva orientació sexual.*

3. Drets dels homosexuals

Avances | Casella 18

L'any 1897 es va crear la primera organització per a la defensa dels drets de les persones homosexuals.

L'any 1897 a Alemanya, Magnus Hirschfeld va crear la Fundació del Comitè Científic-Humanitari, la primera organització per a la defensa dels drets homosexuals.

[Magnus Hirschfeld | Historias LGBTQ+ de la Alemania Nazi](#)

4. Círculo Sáfico de Madrid

Avances | Casella 7

L'any 1916 la Victorina Durán va crear la primera societat de dones lesbianes d'Espanya.

L'any 1916 Victorina Durán va crear el Círculo Sáfico de Madrid. Fou una xarxa de dones lesbianes intel·lectuals i de classe alta que va jugar un paper social i cultural rellevant per als seus membres en el context d'invisibilitat i rebuig social de Madrid en els anys vint.

[Madrid en clave de mujer. "El círculo sáfico," de Paula Villanueva | Revista Contrapunto](#)

5. El Codi Penal i l'homosexualitat

Perds el torn

L'any 1928 el Codi Penal espanyol va incloure l'homosexualitat com a agreujant de delictes.

El 13 de setembre del 1928 es va publicar a la Gaceta de Madrid un nou Codi Penal, en el qual s'inclouia explícitament l'homosexualitat com a agreujant de delictes; en l'article 616 sobre «delictes d'escàndol públic» es castigava els qui cometessin «actes contraris al pudor amb persones del mateix sexe» amb multa de 1.000 a 10.000 pessetes i inhabilitació especial per a càrrecs públics de 6 a 12 anys.

[Gaceta de Madrid, 13/09/1928w](#)

6. Platja gai de Sitges

Esperes torn

L'any 1930 la platja de l'Home Mort de Sitges va començar a reunir visitants homosexuals.

L'any 1930 la platja de l'Home Mort de Sitges es van començar a reunir visitants homosexuals convertint-se en una de les primeres platges gais reconegudes al món.

[Playa L'Home Mort, un referente para las personas LGBT – Anodis](#)

7. El Codi Penal i l'homosexualitat

Avances | Casella 22

L'any 1932 es va eliminar l'homosexualitat del Codi Penal espanyol.

*El 5 de novembre de 1932 es va publicar a la Gaceta de Madrid el nou Codi Penal, redactat durant la Segona República pels diputats Luis Jiménez de Asúa i Victoria Kent, que eliminava totes les referències a l'homosexualitat. El nou Codi Penal va entrar en vigor l'1 de desembre del mateix any. Victoria Kent formava part del Círculo Sáfico de Madrid (**veure casella 4**).*

[Gaceta de Madrid, 05/11/1932](#)

8. La marxa de les Carolines

Esperes torn

L'any 1933 un grup de transvestits va organitzar La marxa de les Carolines.

L'any 1933 un grup de transvestits va dipositar una ofrena floral sobre un urinari destruït per l'explosió d'una bomba durant les revoltes anarquistes, aquest acte es coneix com la marxa de les Carolines.

[Las Carolinas, el orgullo de Barcelona - Barcelona Other Eyes Routes](#)

9. Execució de Federico García Lorca

Perds el torn

El 18 d'agost de 1936 va ser assassinat Federico García Lorca per ser homosexual i roig.

El 18 d'agost de 1936 va ser executat extrajudicialment l'escriptor Federico García Lorca per, entre altres raons, ser homosexual i roig.

[El asesinato de Federico García Lorca que forjó su inmortalidad](#)

10. Fal·lòmetre

Perds el torn

L'any 1952 es va crear el fal·lòmetre, una eina que serveix per decidir si un penis o un clítoris compleixen els estàndards mèdics.

L'any 1952 des de la seva càtedra a la Johns Hopkins University (Estats Units), John Money va crear el protocol per a la normalització de persones intersexuals (Optimal Gender of Rearing), en què establia que davant del naixement d'un infant intersexe amb genitals ambigus, calia un procés quirúrgic i hormonal per normalitzar-los.

[John Money o de la legalización de la tortura infantil](#)

El Fal·lòmetre és una eina creada per decidir quina mida «ha de tenir» un penis o un clítoris segons els estàndards mèdics. Si un nadó naixia amb un cos intersexual i no encaixava en aquestes mides, els metges sovint decidien sotmetre'l a cirurgia genital infantil.

[El "Falómetro"](#)

[Identidad de género - El falómetro](#)

11. Llei de dropos i malfactors

Esperes torn

L'any 1954 es van incloure les persones homosexuals a la Llei de dropos i malfactors.

L'any 1954 es va modificar la Llei de dropos i malfactors (ley de vagos y maleantes) per incloure-hi les persones homosexuals.

[BOE, 17/07/1954](#)

12. Aldarulls de Stonewall

Avances | Casella 14

L'any 1969 es van produir els aldarulls de Stonewall a Nova York.

L'any 1969 es van produir els aldarulls de Stonewall a Nova York, considerats l'inici del moviment modern pels drets LGBTQ+ i origen de la commemoració del dia 28 de juny – Dia Internacional de l'Orgull / Dignitat LGBTQ+.

[Els aldarulls de Stonewall o els orígens del Dia Internacional de l'Orgull LGBTQ+](#)

13. Els homosexuals són un perill social

Retrocedeixes | Casella 7

L'any 1970 a Espanya es va aprovar una llei que considerava les persones homosexuals un perill per a la societat.

L'any 1970 es va aprovar la Llei de perillositat i rehabilitació social, que considerava les persones homosexuals, pel simple fet de ser-ho, un perill per a la societat i que, com a perills socials, havien de ser sotmesos a unes mesures de seguretat que incloïen l'empresonament i el desterrament.

[BOE, 06/08/1970](#)

14. Primera marxa de l'Orgull gai a Nova York

Avances | Casella 20

L'any 1970 es va celebrar la primera marxa de l'Orgull gai a Nova York.

L'any 1970 es va celebrar la primera marxa de l'Orgull gai a Nova York en commemoració dels aldarulls de Stonewall (veure casella 12).

[Primera marxa de l'Orgull a Nova York](#)

15. Tants com panotxes

Esperes torn

S'estima que hi ha tantes persones intersexe com persones panotxes.

S'estima que entre el 0,05 % i l'1,7 % de la població són persones intersexuals, tal com recull l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans (ACNUDH). A l'Estat espanyol naixen entorn de quatre-centes persones intersexuals a l'any. Una xifra molt similar al nombre de persones pèl-roges.

[Intersexualitat, entre la invisibilitat, la desinformació i la "violència mèdica mutilant"](#)

16. MELH

Avances | Casella 18

L'any 1971 es va fundar a Barcelona el Movimiento Español de Liberación Homosexual.

L'any 1971 es va fundar a Barcelona el Movimiento Español de Liberación Homosexual (MELH).

[Movimiento Español de Liberación Homosexual](#)



17. L'homosexualitat

ja no és una malaltia

D'oca a oca i tiro perquè soc l'oca.

Avances | Casella 27

Aconseguir eliminar l'homosexualitat de la llista de desordres mentals de l'American Psychiatric Association va costar més de 75 anys de lluita.

L'any 1973 l'American Psychiatric Association va eliminar l'homosexualitat de la seva llista de desordres mentals.

[15 de diciembre de 1973: la homosexualidad deja de ser considerada como enfermedad en Estados Unidos](#)

18. FAGC

Esperes torn

L'any 1975 es va crear el Front d'Alliberament Gai de Catalunya.

L'any 1975 el Movimiento Español de Liberación Homosexual va passar a dir-se Front d'Alliberament Gai de Catalunya (FAGC), que, a la mort de Franco, sortí de la clandestinitat, prengué una actitud combativa i obrí un procés que culminà en el Manifest del FAGC, publicat el juliol de 1977 després de la primera manifestació de gais a l'Estat espanyol, que tingué lloc a Barcelona (veure casella 16).

[MELH la primera organización LGBTI española](#)

19. Casal Lambda

Avances | Casella 21

L'any 1976 es va crear el Casal Lambda a Barcelona.

L'any 1976 es va crear el Casal Lambda a Barcelona, centre associatiu sense ànim de lucre. Actualment ofereix a persones LGBTIQ+ un espai de trobada i orientació, i disposa d'un centre d'informació i documentació sobre sexualitat dirigit a professionals i investigadors.

[Casal Lambda](#)

20. El primer Orgull a Espanya

Avances | Casella 38

L'any 1977 cinc mil persones es mobilitzen en la primera manifestació de l'Orgull LGBTI d'Espanya.

El 26 de juny de 1977, unes 5.000 persones es mobilitzen a Barcelona en la primera manifestació de l'Orgull LGBTI d'Espanya.

[Barcelona, la primera ciutat de l'Estat que va sortir de l'armari fa 46 anys](#)

21. "L" de lluita i lesbiana

Avances | Casella 24

L'any 1978 va néixer el Grup en Lluita per l'Alliberament de la Lesbiana a Barcelona.

L'any 1978 va néixer el Grup en Lluita per l'Alliberament de la Lesbiana a Barcelona, la primera associació lèsbica de tot l'Estat espanyol. Amb una ideologia feminista i gai, va néixer per defensar l'homosexualitat de la dona des d'una base social i política desenvolupant accions formatives i reivindicatives.

[Grup en Lluita per l'Alliberament de la Lesbiana](#)

22. Els gais ja no són un perill social

Retrocedeixes | Casella 17

L'any 1978 es va aconseguir l'exclusió dels gais de la Llei de perillositat de rehabilitació social. Aconseguir-ho ha costat més d'una dècada.

El 26 de desembre de 1978 es modifica la Llei de perillositat de rehabilitació social i el seu Reglament, excloent-ne les persones homosexuals.

[BOE, 26/12/1978](#)

23. La vida amb la SIDA

Perds el torn

Als anys vuitanta, a Espanya, ser gai i tenir VIH/SIDA suposava viure al carrer.

Als anys vuitanta, ser gai i tenir VIH/SIDA suposava viure al carrer, a causa del fort estigma i els prejudicis socials que predominaven en aquell moment. Segons el relat de persones del col·lectiu, hi va haver moltes morts amb l'arribada del VIH/SIDA a Espanya.

[Ser LGBTI y tener VIH/SIDA en los '80 era vivir en la calle - Asociación Realidades](#)

24. Ca la Dona

Retrocedeixes | Casella 4

L'any 1987 un grup de dones feministes va ocupar un local a Barcelona que fou l'origen de Ca la Dona. Entre la primera associació i Ca la Dona han passat 71 anys.

L'any 1987 un grup de dones feministes, que reivindicaven des de feia anys la necessitat de tenir un espai de trobada, acció i reivindicació de diferents grups de dones (entre ells, grups de dones lesbianes i dones trans), van ocupar un local municipal al barri del Poble-sec de Barcelona. Aquest seria l'origen de Ca la Dona.*

[Ca la Dona, un espai d'acció feminista per a dones, lesbianes i trans](#)

25. Canvi de sexe

Esperes torn

L'any 1989 es va fer la primera operació de reassignació de sexe a Espanya.

L'any 1989 es va realitzar la primera operació de reassignació de sexe a Espanya.

[30 años de la primera operación de reasignación de sexo](#)

26. Manifest bisexual

Avances | Casella 35

L'any 1990 es va redactar el primer manifest bisexual a San Francisco, Estats Units.

L'any 1990 es va redactar el primer manifest bisexual. L'autoria correspon a Bay Area Bisexual Network (actualment Bay Area Bi + & Pan Network), un grup amb incidència a San Francisco, els Estats Units. Formalment, el títol del Manifest bisexual és The bisexual manifesto: Beyond the Myths of Bisexuality.

[Manifest bisexual](#)

27. No ser hetero ja no és una malaltia

D'oca a oca i tiro perquè soc l'oca.

Avances | Casella 36

L'OMS va tardar 17 anys més que l'APA en declarar que l'«orientació sexual no és un trastorn», fou el 1990.



El 17 de maig del 190, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va declarar que l'«orientació sexual per si mateixa no ha de ser vista com un trastorn», aquesta data va ser declarada el Dia Internacional contra l'Homofòbia, la Bifòbia i la Transfòbia.

[L'orientació sexual no és un trastorn](#)

28. Sònia Rescalvo Zafra: un abans

"Presó": Perds 2 torns

L'any 1991 sis caps rapats neonazis van assassinar Sonia Rescalvo.



L'any 1991 sis caps rapats neonazis van entrar al parc de la Ciutadella de Barcelona. Allà van trobar dormint Sonia Rescalvo Zafra i la seva companya Doris Romero, a les quals van donar puntades de peu amb les botes amb puntera de ferro, després d'identificar-les com a transsexuals. Sònia va morir mentre que Doris va quedar ferida de gravetat. Abans d'abandonar el parc, els neonazis van agredir tres persones sense llar, dues d'elles van aconseguir escapar i una va perdre la vista d'un ull a causa de la pallissa que li van donar.

[Assassinat de Sonia Rescalvo Zafra](#)

29. Sònia Rescalvo Zafra: un després

Avances | Casella 34

L'any 1992, arrel de l'assassinat de Sonia Rescalvo, es va crear el Col·lectiu de Transsexuals de Catalunya.

L'any 1992 es va crear el Col·lectiu de Transsexuals de Catalunya després de l'assassinat de Sònia Rescalvo Zafra amb els objectius de treballar per la defensa dels drets polítics de les persones transsexuals, combatre'n la discriminació social, ajudar-les en la vida quotidiana i contribuir al reconeixement i dignificació de la transsexualitat.

[Neix el Col·lectiu de Transsexuals de Catalunya](#)

30. Visibilitat intersexual

Avances | Casella 48

L'any 1996 es va produir la primera protesta contra les males pràctiques contra les persones intersexe.

El 26 d'octubre del 1996 la sociòloga Morgan Holmes i l'activista intersexual Max Beck, de la Intersex Society of North America (ISNA) tenien previst exposar les seves investigacions a la Convenció Anual de l'Acadèmia Americana de Pediatria (AAP), però aquesta va decidir no incloure les seves ponències en la programació. Per conscienciar sobre les males pràctiques relacionades amb la intersexualitat, Holmes i Beck van decidir protestar durant hores davant de la seu de la convenció. Per això van disposar de l'ajuda d'altres activistes i algunes organitzacions LGBT+, com The Transexual Menace.

L'any 2003 es va fixar el 26 d'octubre com a Dia de la Visibilitat Intersexual en commemoració d'aquesta primera protesta.

[Dia de la Visibilitat Intersexual](#)

31. FLG

Avances | Casella 32

L'any 2003 es va crear l'Associació de Famílies LGBTI+.

L'any 2003 es va constituir legalment l'Associació de Famílies Lesbianes i Gais (FLG).

L'any 2016 es va canviar el nom de l'entitat per ampliar-ne la representació del col·lectiu i va passar a anomenar-se Associació de Famílies LGBTI+.

[Associació de Famílies Lesbianes i Gais](#)

32. Matrimoni homosexual

Avances | Casella 49

L'any 2005 Espanya va aprovar el matrimoni de parelles homosexuals.

L'any 2005 es va aprovar la llei per la qual es modificava el Codi Civil en matèria de dret a contreure matrimoni; es va ampliar aquest dret a les parelles homosexuals.

El primer matrimoni entre dos homes es va registrar el 18 de juliol del 2005.

[BOE, 01/07/2005](#)

33. LGBTI-fòbia?

Retrocedeixes | Casella 18

A la FAGC li va costar 30 anys crear l'Observatori Contra l'LGBTI-fòbia, fou l'any 2008.

El 10 de desembre del 2008 es va constituir legalment l'Observatori Contra l'Homofòbia, actualment Observatori Contra l'LGBTI-fòbia.

Va sorgir inicialment d'una iniciativa del Front d'Alliberament Gai de Catalunya (FAGC).

[Observatori Contra la LGBTI-fòbia](#)

34. Dret d'asil

Retrocedeixes | Casella 11

*55 anys enrere l'orientació sexual era motiu de persecució a Espanya.
No és fins al 2009 que aquesta és una condició per sol·licitar asil o refugi.*

El 30 d'octubre del 2009 es va aprovar la llei reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària que reconeixia la condició de refugiat per motius de gènere, orientació sexual o d'identitat de gènere. El dret d'asil és el dret que té una persona a demanar protecció en un altre país perquè al seu país pateix violència, persecució o perill.

[BOE, 30/10/2009](#)

35. Bisexualitat i diversitat sexual

Retrocedeixes | Casella 27

Van passar 22 anys entre la despatologització de l'orientació sexual i l'organització de les primeres Jornades sobre Bisexualitat i Diversitat Sexual (2012).

L'any 2012 es van celebrar les primeres Jornades sobre Bisexualitat i Diversitat Sexual.

[Jornades sobre Bisexualitat](#)

36. Trastorn (a)sexual

D'oca a oca i no tiro tot i ser l'oca

Retrocedeixes | Casella 17



Va costar 23 anys que s'eliminés l'asexualitat del Manual diagnòstic i estadístic dels trastorns mentals i deixés de considerar-se com a trastorn sexual, fou l'any 2013.

L'any 2013 El DSM-V (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders) va deixar de considerar l'asexualitat com a trastorn sexual. El fet de considerar-ho un trastorn va contribuir a estigmatitzar-la.

[Història de l'asexualitat](#)

37. Drets

Avances | Casella 41

L'any 2014 es va aprovar la Llei per garantir els drets de les persones LGBTI a Catalunya.

El 10 d'octubre del 2014 s'aprova la llei per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia a Catalunya.

[DOGC, 10/10/2014](#)

38. Agrocuir

Avances | Casella 44

L'any 2015 es va celebrar el primer Festival Agrocuir a Espanya.

L'any 2015 es va celebrar el primer Festival Agrocuir.

L'agrocuir és un concepte que uneix dues idees: el món rural (agro) i la dissidència sexual i de gènere (cuir, forma catalana de queer).

Les persones agrocuir viuen o reivindiquen el camp, l'agricultura o els espais rurals des d'una mirada que trenca amb les normes tradicionals de gènere i sexualitat.

És una manera de dir que al món rural també hi ha persones LGBTQ+, feministes i dissidents, i que també poden estimar, viure i organitzar-se d'una manera lliure, diversa i creativa.

L'agrocuir defensa una vida més sostenible, més connectada amb la natura, però també més lliure de masclisme, homofòbia i normativitats.

[Festival Agrocuir](#)

39. El bisbe ha parlat

Perds el torn

L'any 2017 el bisbe de Solsona va relacionar l'orientació sexual amb l'absència de la figura paterna.

L'any 2017 s'organitza una manifestació a Tàrraga per expressar el rebuig a les declaracions del bisbe de Solsona en què relacionava l'orientació sexual amb l'absència de la figura paterna.
[Rebuig a les declaracions del Bisbe](#)

40. La «purga gai»

"Pou": Perds 2 torns

L'any 2017 Rússia va organitzar una «purga gai» a Txetxènia.



L'any 2017 Rússia va organitzar una «purga gai» a Txetxènia, en la qual desenes d'homes foren segrestats, torturats i assassinats per la seva orientació sexual o la seva presumpta orientació sexual. L'any 2019 encara ningú havia rendit comptes per aquests crims.

[Purga gai a Txetxènia](#)

41. Xarxa SAI

Esperes torn

L'any 2017 es va començar a desplegar la Xarxa SAI.

L'any 2017 es va començar a desplegar la Xarxa SAI, el servei d'atenció integral a les persones LGBTQ+. Actualment, consta de 110 punts d'atenció arreu del territori català.
[Xarxa SAI](#)

42. Registre Civil

Retrocedeixes | Casella 37

La legislació avança molt lentament, tot i que, l'any 2021 es va aprovar el canvi de sexe al Registre Civil Espanya.

El 28 de febrer del 2021, es va aprovar una llei que permet a tota persona de nacionalitat espanyola major de setze anys sol·licitar per ella mateixa davant del Registre Civil la rectificació de la menció registral relativa al sexe.

[BOE, 28/02/2021](#)

43. Pena de mort

Retrocedeixes

a la casella de sortida

*L'any 2021 encara hi havia 72 països que perseguien l'amor segons la seva orientació sexoafectiva i vuit ho feien sota la **pena de mort**.*



L'any 2021, hi havien 173 països que encara prohibien el matrimoni homosexual, 22 estats tenien lleis contra les persones homosexuals i, dels 72 països que perseguien l'amor segons l'orientació sexoafectiva, vuit ho feien amb la pena de mort.

[Cinco décadas de reivindicación](#)

44. Orgull Rural

Esperes torn

L'any 2022 es va celebrar l'Orgull Espluguí, la primera diada dedicada a l'Orgull Rural.

L'any 2022, en el marc del 28-J, l'Espluga de Francolí organitza Orgull Espluguí, la primera diada dedicada a l'Orgull Rural.

[Orgull Espluguí](#)

45. No-binari

Avances | Casella 47

L'any 2022 la Generalitat va incorporar el gènere no-binari als seus formularis.

L'any 2022 la Generalitat incorpora el gènere no-binari als formularis documents administratius.

[El Govern incorpora el gènere no binari als documents administratius](#)

46. Perspectiva trans*

Retrocedeixes | Casella 3

La legislació avança molt lentament, tot i que l'any 2023 es va aprovar la llei per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGBTI a Espanya.

El 28 de febrer de 2023 s'aprova la llei per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGBTI.

[BOE, 28/02/2023](#)

47. Inclusió en català

Esperes torn

L'any 2023 es publica a Catalunya la primera Guia gramatical de llenguatge no-binari.

L'any 2023 es publica la primera Guia gramatical de llenguatge no-binari coordinada per Jun Moyano. Aquesta guia pionera en català proposa l'ús de terminacions en «-i» per a un gènere gramatical neutre, i així contribueix al debat sobre gènere i llengua.

[Apareix la primera guia per parlar amb "ellis" en català](#)

48. Drets intersexuals

Retrocedeixes | Casella 30

No és fins l'any 2024 que les Nacions Unides van emetre una resolució que abordava els drets humans de les persones amb variacions intersexuals.

Es va tardar més de dues dècades en aconseguir-ho.

L'any 2024 les Nacions Unides emeten una resolució històrica que aborda els drets humans de les persones amb variacions intersexuals.

[Els drets del col·lectiu intersexual](#)

49. Famílies LGBTIQ+

Perds el torn

L'any 2025 les parelles homosexuals encara es troben amb discriminacions administratives com a famílies LGBTIQ+ a Espanya.

L'any 2025 les parelles homosexuals encara es troben amb discriminacions administratives com a famílies LGBTIQ+. Les lesbianes reben una doble discriminació: pel fet de ser dones i pel fet de ser lesbianes. «Una parella de dones lesbianes, a l'inici de curs no va poder sol·licitar la beca per al seu fill perquè "els obligava a omplir la casella del pare:»

[Discriminació mares lesbianes](#)

Sistema sexe-gènere binari o Binarisme de gènere

Aquest sistema és una construcció social que categoritza dividint les activitats, comportaments, emocions, maneres de fer i anatomia humana en masculí i femení.

És un dels principals pilars de l'heteropatriarcat (sistema d'organització de la societat basat en el domini masculí i la submissió femenina i un únic model de sexualitat, l'heterosexual).

En el sistema sociocultural hegemònic en el qual vivim i creixem es considera "normal", "natural", "de sentit comú" o es "dona per fet" que el sexe biològic d'una persona es correspon amb el seu gènere i, per tant, es dona per suposat que només existeixen:

- Dos sexes (mascle i femella) negant les persones intersexe.
- Dos gèneres (home i dona) negant altres identitats.
- Dues expressions de gènere (masculina i femenina) negant altres.
- Una única orientació del desig (heterosexual) negant les altres.

Aquest sistema binari considera que només hi ha dues possibilitats:

Si el teu sexe és femella, el teu gènere serà dona, t'identificaràs com a dona, t'expressaràs de forma femenina i la teva orientació serà heterosexual.

Si el teu sexe és mascle, el teu gènere serà home, t'identificaràs com a home, t'expressaràs de forma masculina i la teva orientació serà heterosexual.

Segons el sistema sexe-gènere binari

Sexe	Femella	Mascle
Gènere s'assigna al néixer)	Dona	Home
Identitat de gènere	Dona	Home
Expressió de gènere	Femenina	Masculina
Desig / orientació sexual i afectiva	Heterosexual	Heterosexual



La realitat però és que hi ha altres maneres de viure la sexualitat, el gènere (identitat i expressió) fora d'aquesta norma.

Això implica que una persona no es construeix com la societat espera que ho faci i que la seva identitat i com les altres persones la percebin no és "el que s'espera d'ell o ella" ni del sexe que se li ha assignat. Des del sistema sexe-gènere binari la seva identitat serà no normativa o dissident. Per exemple, pots ser biològicament femella, però voler-te desenvolupar com a home (o a l'inrevés) o es pot néixer amb un sexe determinat, però no voler-se construir ni com a home ni com a dona.

Per tant, si anem més enllà del sistema sexe-gènere binari visibilitzem i incorporem altres possibilitats.

Més enllà del sistema sexe-gènere binari

Sexe	Reconeixement dels tres sexes biològics femella, mascle o persona amb condició intersexual o amb diferències sexuals diverses.
Gènere	No hi ha assignació de gènere
Identitat de gènere	Dona, home, agènere, transgènere, transsexual, no binari, queer...
Expressió de gènere	Femenina, masculina, andrògina, fluida, crossdresser, drag...
Desig_ Orientació sexual i afectiva	Heterosexual, homosexual (lesbiana, gai), bisexual, pansexual, asexual...

les banderes | els diferents col·lectius



28 de juny
Dia Internacional
de l'Orgull LGBTIQ+

Gais

Homes que senten atracció, desig, enamorament, amor... cap a altres homes.

—
La bandera amb l'arc de Sant Martí és el símbol més conegut i reconegut de la comunitat LGBT, tot i que històricament s'ha associat als gais.

Creada per Gilbert Baker el 1978, cadascun dels colors representa un valor diferent: el vermell per a la vida, el taronja per a la salut, el groc per al sol, el verd per a la naturalesa, el blau per a l'harmonia i el porpra per a l'esperit.



19 de febrer
Dia Internacional contra
l'LGBTI-fòbia en l'esport

Tot el col·lectiu

L'any 2018 es van sumar cinc nous colors a la bandera LGBTIQ+ gràcies a la iniciativa del dissenyador gràfic Daniel Quasar. La segona bandera posa un major èmfasi en la «inclusió i el progrés».

—
L'any 2023, l'activista pels drets de les persones intersexe Valentino Vecchiotti afegeix un triangle groc i un cercle morat. La seva intenció és donar visibilitat al col·lectiu.

17 de maig
Dia Internacional contra
la LGBTI-fòbia

28 de juny – Dia Internacional de l'Orgull LGBTIQ+
(també anomenat de l'Alliberament i de la Dignitat)



26 d'abril – Dia de la Visibilitat Lèsbica

Lesbianes

Dones que senten atracció, desig, enamorament, amor... cap a altres dones.

—

Els colors que formen la bandera són set: res tons de taronja, el blanc i tres tons de rosa.

De dalt a baix representen:

- *Taronja: la no conformitat de gènere, la independència i el sentiment de comunitat.*
- *Blanc: les relacions úniques amb la comunitat de persones de l'espectre femení.*
- *Rosa: la serenitat i la pau, l'amor i el sexe i la feminitat.*



**23 de setembre
Dia de la Visibilitat
Bisexual**

Bisexuals

Persones que senten atracció, desig, enamorament, amor... cap a persones d'ambdós sexes: dones i homes cisgènere.

—

Va ser creada per Michael Page l'any 1998

i cada color representa un aspecte de la bisexualitat:

- *Rosa per a l'atracció cap a persones del mateix gènere.*
- *Blau per a l'atracció cap a persones de gènere diferent.*
- *Morat per a l'atracció cap a persones de tots dos gèneres.*



**31 de març
Dia de la Visibilitat Trans***

**22 d'octubre
Dia Internacional
de la Despatologització
Trans**

Trans*

Terme paraigua que engloba a totes les persones que s'identifiquen amb un gènere diferent a l'assignat al néixer o que expressen la seva identitat de gènere de manera no normativa: transsexuals, transgènere, crossdressers, etc.

—

Va ser creada l'any 1999 per l'activista transgènere Monica Helms i cada color representa:

- *Les franges blaves representen el gènere masculí.*
- *Les franges rosa representen el gènere femení.*
- *La franja blanca representa la transició, la neutralitat o la inclusió de tots els gèneres.*

20 de novembre – Dia Internacional de la Memòria Trans



26 d'octubre
Dia de la Visibilitat
Intersexual

8 de novembre
Dia de la Solidaritat
Intersexe

Intersexe

Les intersexualitats son totes aquelles variacions naturals saludables i desitjables que tenen a veure amb les característiques sexuals que no encaixen en el patró binari mascle-home i femella-dona.

—
Va ser creada l'any 2013 per Morgan Carpenter, de Intersex Human Rights Australia. Els colors i el cercle eviten fer referència a estereotips de gènere, com els colors rosa i blau, i també busquen evitar del tot l'ús de símbols relacionats amb el gènere. El cercle és continu i sense ornaments, simbolitzant la integritat, la plenitud i les potencialitats de les persones intersexe que continuen lluitant per l'autonomia corporal i la integritat genital. Simbolitza el dret "a ser qui i com vulguem ser."

<https://morgancarpenter.com/intersex-flag/>



28 de juny
Dia Internacional
de l'Orgull LGBTIQ+

Queer

Persones que s'identifiquen fora de les normes binàries de gènere (home/ dona) i la identitat de gènere de les quals és fluida, no conformista o no-binària.

—
Va ser creada per l'activista Marilyn Roxie.

Cada color representa:

Lavanda, color obtingut barrejant el blau (tradicionalment masculí) i el rosa (tradicionalment femení), l'androgínia.

Blanc, la identitat agènere i el gènere neutre.

Verd fosc, color contrari al lavanda en l'escala cromàtica, les persones la identitat de les quals està fora del binarisme home-dona.



Última setmana
d'octubre – Setmana
de la Consciència Asexual

Asexual

Persones que experimenten l'absència d'atracció sexual.

—
Va ser creada l'any 2010 per la comunitat AVEN (Asexual Visibility and Education Network).

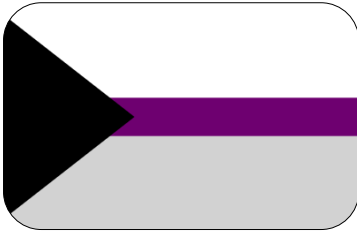
Cada color representa:

El negre, l'asexualitat.

El gris, que l'asexualitat és un espectre.

El blanc, la sexualitat.

El morat, la comunitat asexual.



8 de juny
Dia de la Visibilitat
Demisexual

Demisexual

Persones que només experimenten atracció sexual després d'establir una connexió emocional profunda amb algú.

—

Cada color representa:

El negre, les persones asexuals.

El morat, la comunitat.

El gris, les persones demisexuals.

El blanc, l'atracció sexual.



14 de juliol
Dia de la Visibilitat
No-binària

No binària / binari

Persones que no s'identifiquin exclusivament com a homes o dones, sinó que experimentin una varietat de gèneres o no s'identifiquin amb cap gènere en absolut: gènere fluid, agènere, bigènere, genderqueer, queer, pangènere.

—

Va ser creada l'any 2014 per l'activista Kye Rowan.

Cada color representa:

El groc, les opcions normatives binàries

El blanc, l'existència de les nombroses possibilitats etiquetes que existeixen dins de la identitat no binària.

El morat, la barreja de les normes hegemòniques i culturalment establertes.

El negre, les persones que no s'identifiquen amb cap gènere.



24 de maig
Dia de la Pansexualitat

Pansexual

Persones que senten atracció, desig, enamorament, amor... cap a persones independentment del seu sexe o gènere.

—

Va ser creada l'any 2010 per un usuari de Tumblr anomenat Jasper. Cada color representa:

El magenta, l'atracció de qualsevol tipus que es pugui sentir cap a persones que es troben dins de l'espectre femení.

El groc, l'atracció cap a les persones de gènere no binari.

El cian, l'atracció per persones que es defineixen dins de l'espectre masculí.

<https://www.gomadridpride.com/bandera-lgbt/>

<https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/lgbti/dies-internacionals-lgbti/>

Més informació



ORGULL DE POBLE

28/06

El present document està subjecte a una llicència de Reconeixement-NoComercial 4.0 Internacional de Creative Commons. Se'n permet la còpia, la distribució i la comunicació pública sense ús comercial, sempre que se'n citi la font.

© Del text Aina Pont Nogales, HaNa i Mireia Fontanet Viladot
© De les il·lustracions Judit Sanmartí Dea, la Didi @judsan_deart
© Del disseny gràfic i la maquetació Rosa Colilles Bresco @lacoligrafica
© D'aquesta edició Ajuntament de Tàrraga - Regidoria de Feminismes
Correcció d'estil i ortotipogràfica: Albert Lavila Segura

Tàrraga, juny 2025

Amb el suport

